

Jak "rozprawić się" z wyzwaniami współczesnego świata? Rozprawka - ćwiczenia redakcyjne.

Cele dla uczniów i uczennic:

- dowiesz się, jak napisać rozprawkę, by uzasadniać swoje stanowisko;
- wyjaśnisz, czym są Cele Zrównoważonego Rozwoju oraz w jaki sposób możesz przyczynić się do stabilnego i trwałego rozwoju świata.

Kryteria sukcesu dla uczniów i uczennic:

- wyjaśnisz do jakich celów służy wypowiedź pisemna w formie rozprawki;
- wymienisz części rozprawki i słownictwo charakterystyczne dla rozprawki;
- podasz przykłady współczesnych globalnych wyzwań;
- wyjaśnisz, w jaki sposób Cele Zrównoważonego Rozwoju przyczyniają się do realizacji globalnych wyzwań;
- omówisz cel rozwojowy, który najbardziej Cię zainteresował.

Przebieg zadania:

Swoje odpowiedzi możesz zapisywać w zeszytach albo na karcie pracy.

Krok 1

Zastanów się i odpowiedz na pytania do czego służy rozprawka, kiedy się ją wykorzystuje, dlaczego warto wiedzieć, jak ją tworzyć.

Prace naukowe (które być może będziesz tworzyć w przyszłości jako student/kaczy naukowiec/czyni) mają właśnie formę rozprawki/rozprawy. Umiejętność jasnego i logicznego argumentowania może być również przydatna w codziennych dyskusjach w szkole i w domu.

Przeczytaj w podręczniku, co to jest rozprawka, z jakich części się składa i o słownictwie charakterystycznym dla poszczególnych części.

Krok 2

Wykonaj [zadanie on-line](#), które polega na ułożeniu pociętych części rozprawki w odpowiedniej kolejności. Po wykonaniu ćwiczenia zastanów się nad poszczególnymi elementami rozprawki: wyjaśnij, jak brzmi teza, jakie autor przedstawił argumenty na jej potwierdzenie, jakiego słownictwa użył. Skonsultuj swoje odpowiedzi z kolegą lub koleżanką z klasy przez dowolny komunikator internetowy.

Pomyśl, o czym warto “rozprawiać”, o czym chciał(a)byś pisać, jakie tematy podejmować w rozprawkach. Zapisz 2 pomysły na swoje autorskie rozprawki.

Zapamiętaj, że rozprawka jest formą, którą wykorzystujemy, gdy poruszamy kwestie związane z dokonywaniem wyborów, ich uzasadnieniem.

Krok 3

Jak są największe wyzwania współczesnego świata? Dlaczego społeczność międzynarodowa powołała Cele Zrównoważonego Rozwoju? Postaraj się znaleźć odpowiedź na te pytania, oglądając [film](#), w którym Malala Yousafzai, afgańska aktywistka, najmłodsza laureatka Pokojowej Nagrody Nobla wyjaśnia, czym są Cele Zrównoważonego Rozwoju.

Cele Zrównoważonego Rozwoju są drogowskazem wyznaczającym wyzwania współczesnego świata i sposoby radzenia sobie z nimi. Sprawiedliwy, zrównoważony i pokojowy świat dla każdego jest nie tylko idealną wizją przyszłości, ale także zobowiązaniem podjętym przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 2015 roku i doprecyzowanym poprzez 17 celów zwanych Celami Zrównoważonego Rozwoju, które zostały zawarte w dokumencie „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Jest to wezwanie do działania dla nas wszystkich – obywateli i obywaterek, ale także rządów, samorządów, sektora prywatnego oraz szkół czy uniwersytetów. Aby osiągnąć Cele i przypisane im 169 szczegółowych zadań określonych w Agendzie 2030, wszystkie sektory muszą ściśle ze sobą współpracować i szukać wspólnych rozwiązań dla globalnych wyzwań. (Źródło: Edukacja globalna na zajęciach przedmiotowych w szkole podstawowej, Centrum Edukacji Obywatelskiej 2018)

Krok 4

Przyjrzyj się wszystkim celom rozwojowym z materiału pt. [„Plansze Celów Zrównoważonego Rozwoju”](#) autorstwa CEO i wybierz jeden, który najbardziej Cię zainteresował. Czytając tekst dotyczący danego Celu, zwróć uwagę na następujące kwestie: 1) czego konkretnie dotyczy?; 2) dlaczego istnieje potrzeba jego realizacji?; 3) jakie działania są prowadzone na jego rzecz? Skonsultuj się przez dowolny komunikator internetowy z 2 osobami z Twojej klasy, które zainteresowały inne Cele niż Ciebie i opowiedzcie sobie o nich nawzajem.

Krok 5

Napisz rozprawkę na jeden z podanych poniżej tematów. Kieruj się kryteriami sukcesu do rozprawki, które zostały umieszczone w materiale 1. Jeżeli potrzebujesz więcej informacji nt. Celów Zrównoważonego Rozwoju możesz skorzystać z polecanych źródeł z materiału 2.

1. „Bądź zmianą, którą pragniesz ujrzeć w świecie” – Mahatma Gandhi. Udowodnij w formie rozprawki, że na zrównoważony i trwały rozwój świata mają wpływ nasze czyny. Swoją argumentację oprzyj na 2-3 wybranych przez Ciebie Celach Zrównoważonego Rozwoju, do zrealizowania których możesz przyczyniać się każdego dnia.
2. Czy wszystkie Cele Zrównoważonego Rozwoju są jednakowo ważne? Uzasadnij własne stanowisko w formie rozprawki, opierając swój wywód na trzech argumentach.

Materiał 1 - kryteria sukcesu do rozprawki

- Piszesz wstęp rozprawki, w którym wprowadzasz czytelnika w omawiany temat.
- Stawiasz tezę, w której przedstawiasz swoje stanowisko.
- Piszesz rozwinięcie rozprawki, w którym przedstawiasz argumenty potwierdzające słuszność tezy, a do każdego argumentu podajesz przykład lub przykłady.
- Piszesz zakończenie, w którym dokonujesz podsumowania pracy, potwierdzasz słuszność (albo ją obalasz) tezy lub hipotezy popartej argumentami, wyciągasz wnioski.
- Stosujesz uzasadnioną segmentację tekstu (akapity).
- Korzystasz ze zróżnicowanego słownictwa argumentacyjnego.
- Przestrzegasz zasad poprawności ortograficznej, interpunkcyjnej i językowej.

Materiał 2 - źródła

Przygotowując się do napisania rozprawki możesz skorzystać z polecanych poniżej stron internetowych.:

Centrum Edukacji Obywatelskiej: <https://globalna.ceo.org.pl/cele-zrownowazonego-rozwoju>

Platforma społeczna ONZ: Cele Zrównoważonego Rozwoju: <http://www.un.org.pl/>

UN Global Compact: <http://ungc.org.pl/sdg/sustainable-developoment-goals/>

<https://kampania17celow.pl/>

Informacje nt. celów i zadań Agendy, przyjętego podejścia do jej wdrażania w Polsce oraz sposobu monitorowania postępów jej realizacji:

<https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologie/agenda-2030>

Centrum UNEP/GRID-Warszawa: <https://www.gridw.pl/cele-zrownowazonego-rozwoju>

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Agenda 2030 w Lasach Państwowych:

https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/publikacje/do-poczytania/cele-zrownowazonego-rozwoju-onz/lp-agenda_2030.pdf

United Nations Office at Geneva: "170 działań na co dzień, które mogą zmienić nasz świat":

[http://www.un.org.pl/files/194/170Actions%20\(PL\).pdf](http://www.un.org.pl/files/194/170Actions%20(PL).pdf)

W rozprawce z kroku 2 wykorzystano fragmenty tekstu Jędrzeja Witkowskiego pt. „Globalizacja – szanse i zagrożenia”, KOSS – Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej, cz. 2, Centrum Edukacji Obywatelskiej 2011

